

[Morten Lange.]

Det var dog meget afdæmpet sagt, og det vil vel nok tage et stykke tid, inden man finder ud af, om det skal være sådan, eller om man kunne have fundet en anden måde at få delt ingeniørundervisningen op på. Men som sagt, jeg har ikke fra min side lagt noget videre i den bemærkning, og jeg har heller ikke fremhævet den. Det, som forekommer mig at være det væsentlige, er, at vi sørger for, at de 3 typer af ingeniørundervisning bliver underkastet en eller anden form for koordinering. Det er der tænkt på ved den foreslåede bestemmelse om et teknikumråd, idet der dér skal sidde 3 professorer fra den polytekniske læreanstalt. Koordineringstanken er altså formodentlig ikke fædrene ukendt, og jeg ønskede blot at understrege denne tanke som noget overordentlig væsentligt. Jeg håber virkelig ikke, at jeg er uenig med det ærede medlem hr. Axel Kristensen i, at denne koordinering er af vigtighed og betydning, thi uden koordinering kan det ske, at denne nyordning vil vise sig at være uheldig. Skal den have den succes, som den synes at skulle have, er det nødvendigt, at der på lang sigt bliver en koordinering.

Til den højtærede ministers slutreplik skal jeg sige, at aristokrati og demokrati nu engang ikke er et spørgsmål om, hvor store rådene er. Der er en vis tradition for, at for store eksekutive forsamlinger kan være træge, og det var noget i den retning, jeg tillod mig at påstå.

Rimstad: Når det ærede medlem hr. Axel Kristensen på dette tidspunkt er så tilfreds med den nye ingeniøruddannelse på Danmarks tekniske højskole, skal jeg dertil sige, at det forekommer mig alt for tidligt at fastslå dette resultat som et erfaringsresultat, efter at ordningen kun har virket 1 eller 2 år. En sådan vurdering beror ikke på erfaring, men kun på en teoretisk indstilling. Også min indstilling er teoretisk, men jeg giver den heller ikke ud for at hvile på erfaring.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Peter Jørgensen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om teknologiske institutter og konsulentvirksomhed.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1037, fremsættelsen i tidenden sp. 3156).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Helge Nielsen: Den højtærede handelsminister har meget grundigt både i bemærkningerne til lovforslaget og ikke mindst i sin fremsættelsestale behandlet dette lovforslag, og der skulle ikke, når man er enig, være grund til så forfærdelig mange bemærkninger.

Lovforslagets kapitel I, som omhandler de teknologiske institutter, er stort set en overførelse af bestemmelserne i loven af 7. juni 1958. Den betydning, de teknologiske institutter allerede har, og ikke mindst den betydning, de fremover vil få som serviceorganer i den hektiske tekniske udvikling — ikke mindst for den mindre industri og for håndværket, som ikke selv har midler til disse forskningsopgaver — berettiger disse institutter til en egen lovgivning, en egen positiv lovgivning. Den nylig gennemførte omlægning af ministeriernes ressortforhold nødvendiggør samtidig en sådan lovgivning. De teknologiske institutter hører fortsat under handelsministeren, men en del af virksomheden vedrører undervis-

[Helge Nielsen.]

ningsministeriet og arbejdsministeriet. Det foreslås derfor i lovforslagets § 4, at disse to ministerier bliver repræsenteret i tilsynsrådet — en yderst praktisk foranstaltning.

Kapitel I indeholder i øvrigt en række mindre ændringer, som sammenlagt vil blive til gavn for undervisningen på de teknologiske institutter.

Lovforslagets kapitel II omhandler konsulentvirksomheden inden for industri, håndværk, anlægsvirksomhed, transport, handel og omsætning. Den højtærede handelsminister sagde i sin fremsættelsestale, at man fra alle sider erkender, at konsulenttjenesten er et overordentlig vigtigt middel til at skabe forståelse for produktivitsfremmende foranstaltninger. Heri er jeg enig med den højtærede handelsminister, men vil blot forstærke ordene og sige, at uden den forholdsvis beskedne konsulenttjeneste, vi har haft, ville vi aldrig have formået at skabe den brede forståelse for de produktivitsfremmende foranstaltninger, som netop gennem konsulenternes arbejde er skabt. Hvordan det havde set ud med vore afsætningsmuligheder og med vor beskæftigelse uden disse konsulenter, vil stå klart for enhver.

Jeg sagde, at vi havde en beskeden konsulenttjeneste, og det mener jeg. Vi har for tiden 67 konsulenter, hvis virksomhed der ydes tilskud til. Disse udgifter beløb sig for sidste år til 1 045 000 kr. Sammenlignet med landbrugets konsulentordning, der sidste år kostede lige ved 10 mill. kr., må det sige at være beskedent.

Ifølge et rundspørge, som erhvervsfonden har foretaget, ligger behovet i den kommende tid et sted mellem 150 og 200 konsulenter. Også på baggrund af disse sammenligninger kan det siges, at det har været en beskeden konsulentordning, der har været inden for håndværk, handel og industri.

Vi ved, at vor eventuelle fremtræden i fællesmarkedet vil give os en betydelig række problemer ved omstillingsprocessen, problemer, som mange steder vil kunne mildnes, ja, måske helt undgås, ved tilstrækkelig konsulenthjælp. Ja, skulle det ske, at vi ikke kom med i noget fællesmarked, vil problemerne måske blive betydelig større, og der vil så blive brug for endnu

flere konsulenter. Vi har simpelt hen ikke råd til at spare på dette vigtige område, og jeg håber, at det står alle i det høje ting klart, at vi hidtil ikke har ydet nok på dette område. Jeg håber samtidig, at man vil skabe et klart og stort flertal, ja, helst enstemmighed, bag denne vigtige lov.

Ifølge lovforslagets § 8 skal de nærmere regler om ydelserne fastsættes af handelsministeren efter forhandling med finansministeren og godkendelse af finansudvalget. Jeg finder det helt naturligt, at man fra statens side ikke alene har hånd i hanke med de økonomiske vilkår, men også hånd i hanke med omfanget af og området for konsulentarbejdet.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget til hurtig vedtagelse.

N. Chr. Christensen: Med dette lovforslag skilles, ligesom tilfældet var med lovforslaget om teknika, begrebet de teknologiske institutter ud fra den hidtidige lov om de tekniske skoler, således at teknologiske institutter og konsulentvirksomheden for håndværksfagene nu får deres egen lov. Det er utvivlsomt rigtigt. Vi har for tiden teknologiske institutter i København, Århus og Horsens; men dertil kommer tillige den grafiske højskole i København og Dansk Tekstilinstitut i Herning ind under denne lovgivning, ligesom loven giver mulighed for, at der kan oprettes flere institutter af samme karakter andre steder i landet.

Medens teknika nu hører under undervisningsministeriet, har handelsministeriet beholdt det her omhandlede område inden for sin ressort. Begrundelsen er den, at der i loven også indgår bestemmelser om erhvervskonsulenter, og at de institutter, der nu hører under loven, i overvejende grad har karakter af serviceorganer til konsultation og forsøgsopgaver for håndværk og industri. Om det er rigtigt, at lovens administration skal høre under handelsministeriet, når man ellers samler al undervisning under undervisningsministeriet, kan naturligvis diskuteres. Der er nemlig også knyttet undervisning til de omhandlede institutter. Jeg ved, at det i hvert fald er tilfældet på den grafiske højskole, der undervisningsmæssigt ligger på et meget højt plan, og nu er hertil kommet tekstilinstitutet i Herning. Jeg tror, man bliver

[N. Chr. Christensen.]

nødt til at se lidt nærmere på dette forhold i det udvalg, der formentlig vil blive nedsat. Det er muligt, at de oplysninger, der kommer til at foreligge dér, kan begrunde den beslutning, den høje regering traf, da den skulle dele ministerernes ressortområder ud mellem de forskellige ministre. Foreløbig vil vi sætte et spørgsmålstegn herved.

Den statsstøtte, der gives til de teknologiske institutter, er af samme karakter som hidtil, så her sker der ikke nogen ændring. Det vil sige, at man har opretholdt en delvis selvfinansiering dels gennem støtte fra arbejdsmarkedets parter, dels gennem betaling for den konsulentvirksomhed, der ydes, og det tror jeg vi skal være tilfreds med. Det er jo altid opmuntrende, at det ikke skal være staten, der skal punge ud med alle pengene. Selvhjælpsprincippet bør opretholdes, og hvor der er indtægtsgivende kilder, skal man naturligvis ikke stoppe dem. Det ville være helt urimeligt, om erhvervene ikke selv skulle bidrage til de goder, der opnås.

Konsulentvirksomheden inden for håndværk og industri er skabt efter samme mønster, som dansk landbrugs konsulentvirksomhed har haft i mange år, og som landbruget har høstet stor gavn af. Vi håber, det samme må blive tilfældet for de andre erhverv. Der er jo så meget nyt fremme i tiden, og de enkelte virksomheder og navnlig de mindre virksomheder vil ikke være i stand til at følge med her, hvis de selv skal bekoste det. Her kan konsulenterne yde en stor indsats. Det er ikke mindst ud fra hensynet til at fremme de pågældende erhvervs produktive og almindelige konkurrenceevne, at denne konsulentvirksomhed begrundes.

Dog vil jeg alligevel komme med en lille advarsel — og den gælder såmænd ikke alene håndværk og industri, som omfattes af dette lovforslag, men også landbruget — at det er naturligvis godt, at man har disse konsulenter — det er der ingen der vil underkende — men vi skal også passe på, at ordningen ikke løber fuldstændig løbsk, således at bogstavelig talt konsulenterne falder over hinanden. Der skal være rimelighed i det.

Konsulentvirksomheden inden for hånd-

værk og industri er allerede i gang, og der lægges fra erhvervsside stor vægt på, at det finansielle grundlag for videreførelse af denne virksomhed sikres. Det fremgår af bemærkningerne til § 5, at midlerne fra de hidtidige produktivitetsfonde stort set vil være opbrugt i løbet af indeværende finansår, og da tilskudsmidlerne fra Danmarks erhvervsfond ikke vil være tilstrækkelige til at sikre en videreførelse og gradvis udbygning af konsulenttjenesten, foreslås der tilvejebragt mulighed for finansiell støtte til den i lovforslaget nævnte effektivitetsfremmende konsulentvirksomhed, som der gennem en lang årrække har været ydet støtte til inden for landbruget.

Midlerne fra Danmarks erhvervsfond tager jo navnlig sigte på eksportfremmende foranstaltninger, men der er også brug for den konsulenttjeneste, der vender indad, og som har til opgave at gøre erhvervene konkurrencedygtige og give dem mulighed for at følge med i det nye, der er fremme med hensyn til rationalisering og øget produktion. Det må være en selvfølge, at de konsulenter, der ansættes, også får støtte til deres virksomhed fra de forskellige fonde, og at de ikke optræder på en sådan måde, at de faktisk går i vejen for hinanden.

Det blev nævnt af den foregående ærede ordfører, at fællesmarkedet også betingede, at denne konsulentvirksomhed udvikledes. Ja, fællesmarkedet betinger efterhånden meget, men vi skal nu passe en lille smule på, at det ikke går for vidt.

Alligevel vil vi naturligvis være sympatisk indstillet over for lovforslagets idé, og jeg kan derfor tilsige velvillig støtte fra vor side til lovforslagets hurtige fremme.

Weikop: Vi skulle gerne vedtage en lov vedrørende de teknologiske institutter, som kan holde et stykke tid. Vi ved jo, hvilken skæbne loven om teknika, som vi har drøftet for lidt siden, fik, og jeg er af den opfattelse, at man skal se nøje på mulighederne for, at en sådan lov også kan holde økonomisk.

Jeg er helt enig i den betragtning, der er gjort gældende, at det er rigtigt og godt, at erhvervene selv yder et meget væsentligt bidrag — vel det største bidrag — til hele denne virksomhed. Her er det lidt ander-

[Weikop.]

ledes end med den almindelige undervisning, idet erhvervene mere direkte får udbytte af de penge, de yder til en sådan virksomhed.

Når jeg har sagt dette, vil jeg også gøre opmærksom på, at er der noget, der løber stærkt nu til dags, så er det unægtelig lønningerne; de har hidtil løbet så stærkt, at jeg da håber, man kan få sat en bremse i; erfaringerne viser i hvert tilfælde, at det har været meget svært på alle andre områder at nøjes med de statstilskud, man oprindeligt havde fikseret, og det skyldes lønudviklingen. Derfor skal man efter min mening nok overveje sagen lidt, ligesom man vel også skal overveje, hvor store økonomiske muligheder de teknologiske institutter selv har for at kunne foretage nybygninger, hvor de jo selv skal skaffe ca. 50 pct. af udgifterne. Det er udmærket, hvis de kan det, det skal jeg ikke sige noget til, men jeg ville meget nødig stå i den situation, når der er gået et halvt eller et helt år, at man kørte fast, fordi loven var for usmidig på dette punkt. På samme måde forholder det sig med ombygninger o. lign.

Jeg er ganske på det rene med, at handelsministeriet også er noget usikker på dette område. Man vil se tiden an, og man vil senere lave reglerne om o. s. v. Derfor synes jeg nok, det var ganske rart og praktisk, om vi kunne se lidt nøjere på problemerne; når man selv inden for handelsministeriet i øjeblikket er usikker over for spørgsmålet, er der ikke noget at sige til, at vi, der behandler dette lovforslag, også er usikre med hensyn til, om disse regler kan holde.

Jeg skal ikke sige meget om konsulenttjenesten, der nu føres ind i denne lovgivning. Jeg forstår, at det er meningen, at finansudvalget skal fastsætte rammerne for tilskud hertil. Nu siger man nok, at i Danmarks erhvervsfond er der ikke flere penge; jeg vil ikke sige, at man har tømt kassen, for det lyder så grimt, men den er altså begyndt at blive tom, og så laver man en ny kasse.

Der står i dette lovforslag, at ministeren kan nedsætte nogle udvalg, der skal følge konsulentordningen inden for lovens rammer, men samtidig har ministeren også i loven om Danmarks erhvervsfond en beføjelse til at nedsætte udvalg med præcis

samme opgave for øje. Jeg ser meget vel, at det er meningen, at konsulenttjenesten skal administreres af Danmarks erhvervsfond, men jeg er altid meget ængstelig for, at det ene område lapper over det andet. Vi har jo nogen erfaring for dette, for så vidt angår Danmarks erhvervsfond, men det skal jeg ikke komme ind på. Når der ikke er flere administrationspenge dér, søger man finansudvalget, og på den måde tager den ene — havde jeg nær sagt — lidt fra den anden. Selv om det er til gode formål, man bruger pengene — det er jeg sikker på — så er det efterhånden blevet således i det høje ting, at penge regner man ikke rigtig med. De siler ganske langsomt ud alle mulige steder, selvfølgelig til nyttige formål i de fleste tilfælde, men man skal nu alligevel også se på, om man får det for pengene, som man ønsker sig.

Jeg er ikke klar over, i hvilket omfang man har konsulenter rundt omkring nu; jeg ved nok noget om, hvordan ordningen finansieres. Men det er jo her ikke nok at sige, at konsulentordningen er god; der skal også gerne være en lille smule hjerne med i dette spørgsmål.

Ligesom i det foregående lovforslag er der her tale om et tilsynsråd. Tilsynet med de teknologiske institutter skal gå over til et tilsynsråd på 13 medlemmer, og i modsætning til det andet lovforslag, vi behandlede, står der her, at der skal ansættes fornøden medhjælp. Jeg spørger igen, som jeg spurgte før: når man nu tager denne virksomhed fra direktøren for tilsynet med den tekniske undervisning og man skal have ansat medhjælp i det organ, der her er tale om, betyder det så, at der bliver mindre medhjælp hos direktøren for tilsynet? Eller skal han have et lige så stort personale som hidtil, samtidig med at man bygger nyt op og sætter nye folk på? Den højtærede minister for kulturelle anliggender sagde for lidt siden, at der var nok at gøre dernede. Men når man tager store opgaver væk fra en tilsynsvirksomhed, må det vel være administrativt fornuftigt at søge at begrænse den, hvis man må udvide en anden med præcis den opgave, som denne tilsynsvirksomhed har haft. Jeg synes, at det må vi se på.

Nu skal man altså også her have et tilsynsråd på 13 medlemmer. Jeg spørger igen mig selv: skal man nu ikke passe lidt

[Weikop.]

på med disse meget store tilsynsråd? Jeg er af den opfattelse, at hvis man søger for, at der er en bestyrelse, således som der skal være i et teknologisk institut, og at den bliver sammensat måske efter lidt andre regler, så skulle tyngdepunktet i virkeligheden ligge i selve bestyrelsen, for så vidt angår det teknologiske institut. Det er den, der efter min mening burde have hele ansvaret. Og for så vidt angår økonomiske spørgsmål, så var der ikke noget i vejen for, at man kunne have et organ sammensat af en mand fra undervisningsministeriet, en mand fra finansministeriet og en mand fra handelsministeriet, og hvad ved jeg, således at man i en fart kunne få behandlet de økonomiske spørgsmål. Når man hører om alle de råd og alt, hvad der nedsættes, er man jo lige ved at blive helt stakåndet. Jeg synes, vi skal se på det. Nu taler vi om Teknologisk Institut. Teknologisk Institut har en bestyrelse på 14 medlemmer, sikkert en fremragende bestyrelse — det tror jeg — og det har et repræsentantskab på 44 medlemmer, og nu skal det altså have et tilsynsråd på 13 medlemmer. Det bliver vist 71 knyttet blot til denne institution. Jeg synes, at man efterhånden skulle søge at gøre tingene lettere og smidigere for alle parter og så lægge ansvaret enkelte steder, så at de pågældende bestyrelser virkelig står til ansvar for deres virksomhed og ikke bare skal række fingeren i vejret og spørge et tilsynsråd: må vi det, eller må vi det ikke?

Kirkegaard: Det lovforslag, som her er til første behandling, tager jo sigte på at opretholde vore teknologiske institutter som noget grundlæggende inden for det område, som lovforslaget i øvrigt drejer sig om, måske med en udbygning af de teknologiske institutter, hvis der er brug derfor. Dernæst stiles der mod en omfattende konsulentvirksomhed, nok så omfattende i hvert fald som hidindtil, for at sprede kendskab til indvundne erfaringer, viden-skabelige såvel som mere praktiske og tekniske, vel nok i særlig grad det sidste, så at stedse større kredse af erhvervslivet kan drage nytte af de erfaringer, det drejer sig om.

Hvis jeg skal prøve på at vurdere nytten

af en sådan konsulenttjeneste, er det ganske naturligt for mig at se en lille smule på, hvad en sådan har betydet inden for mit eget erhverv, inden for landbruget. Der er for mig ikke nogen tvivl om, at en stor stab af dygtige konsulenter på en særdeles fortræffelig måde har formidlet både viden-skabelige resultater og praktiske erfaringer inden for dette område på en fremragende måde, og der er heller ingen tvivl om resultatet: en mægtig fremgang i produktionen både i mark og stald og dertil, i hvert fald i de allerfleste tilfælde, en både billigere og bedre produktion.

Sådan som jeg her har nævnt det, har en omfattende konsulentvirksomhed givet resultater inden for landbrugsområdet, og selv om man vel i og for sig ikke kan drage helt direkte sammenligning fra det ene erhverv til det andet, vil det radikale venstre gerne støtte det foreliggende lovforslag.

Inden for industri- og handelsområdet har vi her i landet mange større og store virksomheder, som vist i tiden går ganske godt, og det kan vi alle glæde os over, men vi kan jo ikke alle eje eller været ansat i en stor forretning; størsteparten af os er henvist til at arbejde inden for en mindre virksomheds rammer, og mon ikke netop disse virksomheder har en ganske særlig interesse i, at lovforslagets bestemmelser gennemføres, sådan at der for et rimeligt vederlag gennem samarbejde kan opnås vejledning angående modernisering, rationalisering, arbejdsbesparende metoder o.s.v., foranstaltninger, som kan billiggøre driften og produktionen, det vil sige styrke konkurrenceevnen?

Inden for industri- og håndværksområdet tror jeg at lovforslaget kun kan have gavnlige virkninger. Samme gode resultater kan utvivlsvist opnås inden for handel og omsætning, når der søges vejledning hos en dygtig og erfaren konsulent. Om det tror jeg ikke der er nogen tvivl.

Hvis jeg skal give udtryk for nogen betænkelighed, så er det den, at vore butikker efterhånden med hensyn til udstilling af varer m. v. virker så indbydende, at vi alle fristes til at købe mere, end vi har brug for — nogle af os måske uden nøje at overveje, hvor hurtigt en regning kan løbe op. Hvis vi ikke lod os friste, som vi gør, men kun købte, hvad vi ikke kunne

[Kirkegaard.]

undvære, ville det være en let sag for nationalbanken og økonomiministeren at holde orden på landets pengevæsen. Trods dette lille hjertesuk agter jeg dog ikke at stille forslag om indskrænkninger i lovforslaget. Jeg vil på mit partis vegne gerne anbefale det i dets helhed.

Merten Lange: Der har allerede tidligere under denne debat været rejst spørgsmål om ressortfordelingen, og selv om jeg ikke har noget som helst imod, at også den højtærede handelsminister får noget at bestille, så vil vi under vor gennemgang af lovforslaget givetvis støde på en hel del problemer vedrørende spørgsmålet om den videre udvikling af teknologiske institutter også i forbindelse med teknika, hvor jeg er helt sikker på at det spørgsmål vil dukke op, om det er hensigtsmæssigt at foretage en kløvning, hvad angår ressorts. Jeg tror det ikke, men naturligvis, det kan klares endda; jeg er imidlertid temmelig sikker på, at undervisningsministeriet inden alt for længe vil nå at drive sin imperialism videre til også at få denne lille bid raget til sig. Men det spiller nu ikke så stor en rolle med hensyn til selve lovforslagets opbygning.

Jeg kan naturligvis fuldt ud tilslutte mig ethvert initiativ, der måtte blive taget efter kapitel I, § 1, til oprettelse af teknologiske institutter. Jeg er noget mere bekymret over den overordentlig korte form, man har givet § 2, som i sin enkelhed siger, at der kan ydes statstilskud, og det siger unægtelig ikke ret meget om, hvad meningen egentlig er. Jeg havde egentlig hellere set, at man fastslog, at de teknologiske institutters sædvanlige driftsudgifter blev dækket ved statstilskud, og at man naturligvis på indtægtssiden kunne postere sådanne indtægter, som man fik ved foretagne konkrete undersøgelser, som man jo også nu tager betaling for — det ville være klarere — således at der simpelt hen forelå en garanti fra staten for, at den påtog sig driftsudgifterne, og en rimelig skønsom traktat om, hvorledes man skulle tage honorarer for udførte undersøgelser. Det er højst sandsynligt, at meningen med § 2 i praksis er noget i den retning, og jeg forstår på bemærkningerne til lovforslaget, at

det kunne udmærket vel tænkes, men formuleringen er ikke særlig præcis.

Jeg kan endvidere sige, at min kærlighed til § 4 er omtrent lige så varm som min kærlighed til det udmærkede råd, som den højtærede kulturminister og jeg ikke kunne blive enige om. Jeg er temmelig sikker på, at dette tilsynsråd på 14 medlemmer, der skal føre tilsyn med 4 højst forskellige institutioner plus hvad der måtte blive født i fremtiden, vil komme i en ejendommeligt situation, hvad angår sagkundskab, hvis det f. eks. skal ud og se på tekstilindustrien o. s. v. Jeg kan ikke se bedre, end at det at have så stor en maskine til at føre tilsyn med så forholdsvis få institutioner, må dog være forkert. Det må være et af de høflighedsråd, som selvfølgelig er hyggelige at have, men som dog måske ikke skulle kræve en hel spalte i en lov.

Hvad angår konsulentvirksomheden, skal jeg blot sige, at den i alle ender og kanter har min velsignelse. Konsulenter plejer at være overordentlig nyttige personer, der sætter noget i gang og gør noget billigere og bedre, og jeg håber, man må have held til at udvide konsulentordningen. Den skal have vor støtte ligesom lovforslaget i sin helhed, bortset fra hvad jeg har anket lidt over.

Rimstad: Man kan med en vis ret sige, at med dette lovforslag lovgives om den rest af den tekniske undervisning, der efter den højtærede undervisningsministers forslag om teknika bliver tilbage til handelsministeren. Jeg vil dog gerne sige, at jeg er enig i den opdeling, der her finder sted, og enig i, at hovedparten af det område, som udgøres af de teknologiske institutter, forbliver under handelsministeriet, hvor de rigtige forbindelser mellem erhvervslivet og denne undervisningsform sikkert bedst varetages. Jeg mener også, det er en god løsning, at man i loven om de teknologiske institutter optager et kapitel, hvori tilskudsreglerne om støtte til den konsulentvirksomhed, der har vist sig så betydningsfuld for erhvervslivet, gives.

Jeg har ikke mange bemærkninger at knytte til lovforslagets kapitel I om selve institutterne. Det er nok rigtigt, at der gennem lovforslaget skabes større ensartethed landet over på området, og dette vil måske

[Rimstad.]

være det allervigtigste resultat af denne lovgivning.

Til kapitel II vil jeg sige, at det efter min mening er rigtigt gennem lovgivningen at tage hånd i hanke med den voksende konsulentvirksomhed. Det er jo en slags højskolearbejde i erhvervslivets tjeneste, der her udføres, men på et område, hvor kræfterne ifølge sagens natur bør koordineres, for at ikke for mange af anstrengelserne skal være gentagelser og nytteløs tomgang.

Jeg er enig med den højtærede handelsminister i hans bemærkninger om vigtigheden af at varetage konsulentarbejds rigtige udbygning på dette tidspunkt før en sandsynlig indtræden i fællesmarkedet. Ud fra min særlige indstilling mener jeg, at koordinationen i arbejdet har nok så stor betydning som adgangen til at få statstilskud; men jeg erkender, at statstilskud på dette område vil virke katalytisk med hensyn til at samle de anstrengelser, som allerede gøres fra privat side. Jeg har eksempelvis haft lejlighed til nærmere at sætte mig ind i det arbejde, der udføres af købmændenes konsulentvirksomhed, og det må siges at være virkelig imponerende, at denne købmandstjeneste, som den kaldes, på få år har kunnet gøre en betydelig indflydelse gældende også til samfundets gavn over for så store investeringer som op til 80-100 mill. kr.

Vort parti vil gerne støtte dette lovforslag, hvori vi for en gangs skyld finder et statstilskud ydet på fornuftig og samfundsgavnlig måde. Vi kan derfor anbefale lovforslaget.

Handelsministeren (Baunsgaard): Jeg er jo i den glædelige situation at kunne takke samtlige ordførere for velvillig behandling af lovforslaget. Jeg vil ikke sige, at jeg er overrasket over det, for jeg havde netop ventet forståelse for, at vi her var inde på et område, hvor det var af stor betydning at man både koordinerede og fremmede fra statens side.

Over for enkeltheder, der er fremført, vil jeg gerne både til det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen og til det ærede medlem hr. Morten Lange sige, at jeg personlig finder den ressortfordeling, der nu er sket, rigtig og rimelig. Denne erkendelse indehol-

der den indrømmelse, at jeg finder det rigtigt, at det undervisningsmæssige er blevet overført til undervisningsministeriet; men lige så rigtigt finder jeg det, at den mere kursusprægede virksomhed, som de teknologiske institutter udfører, og hvori man jo nødvendigvis må have en meget nøje forbindelse med erhvervene, henhører under erhvervsministeriet. Jeg vil derfor gerne sige til det ærede medlem hr. Morten Lange, at jeg skal gøre alt muligt for, at de lumske imperialistiske planer, som han, sin hele politiske indstilling og natur tro, er bange for, ikke skal få lov at vinde frem.

I øvrigt er jeg selvfølgelig glad for, at det ærede medlem også under mig at have noget at bestille, men det er nu ikke af den grund, jeg er tilhænger af denne ressortfordeling; jeg har en fornemmelse af, at min tid gik endda, selv om jeg manglede dette lille område.

Jeg er enig med det ærede medlem hr. Weikop i, at vi skal passe på med hensyn til lønningerne. Men jeg forstod ikke rigtig, om det ærede medlem var bange for, at man ved statstilskuddet skulle forlede til letsindighed, eller — sådan var det vel nærmest at jeg forstod det ærede medlem — han var bange for, at vi skulle have været for karrige ved fastsættelsen, så vi på grund af udviklingen senere måtte gå ud over det, vi har anført i bemærkningerne som de tænkte principper. Det sidste er muligt; men jeg vil gerne ligesom det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen stærkt understrege, at jeg er tilhænger af, at man både for de teknologiske institutter, og i særlig grad når det gælder konsulenttjenesten, fastholder princippet om hjælp til selvhjælp. Hvis det ikke, som det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen siger, skal gå sådan, at det rigtige, det sunde, det gode, som alle er enige om ligger i konsulenttjenesten, løber løbsk derved, at man nogle steder tager opgaver op, som der ikke rigtig er behov for eller styrke til at løse, så tror jeg at man må holde fast ved hjælp til selvhjælp-princippet. Derfor er det min agt i hvert fald at fastholde fifty-fifty-princippet over for lønninger og driftsudgifter til konsulenttjenesten. Jeg tror, at det i dette tilfælde er den rigtige vej.

[Handelsministeren.]

Der kunne måske være andre enkeltheder at drøfte. Jeg er parat til den drøftelse, der måtte være nødvendig, og takker i øvrigt for den i almindelighed gode tilslutning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Helge Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, som tinget har besluttet at nedsætte angående forslag til lov om teknika.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om oprettelse af Det danske Råd for teknisk Samarbejde med Udviklingslandene har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Det er meddelt mig, at udvalget angående forslag til lov om handel med foderstoffer og forslag til lov om handel med gødning og grundforbedringsmidler m. m. ønsker at afgive mundtlig indstilling ved nævnte lovforslags tredje behandling.

Medlemmer af folketinget Poul Sørensen, Erik Eriksen, From, Poul Møller, Thestrup og Østergaard har meddelt mig, at de ønsker til forsvarsministeren at stille følgende forespørgsel:

„Hvilke oplysninger kan forsvarsministeren give folketinget om forsvarets materielbehov og om de foranstaltninger, regeringen har truffet med henblik på afhjælpning af dette behov?“

Medlem af folketinget Peter Kristensen (Ålborg) har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren oplyse om den nærmere begrundelse for en eventuel antagelse af

et fast personale til TV-teatret? Billiger ministeren disse planer?“
Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes torsdag den 8. marts kl. 14 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål til ministrene.*
- 2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*
Forslag til lov om teknika og forslag til lov om teknologiske institutter og konsulentvirksomhed.
- 3) *Spørgsmål om fremme af forespørgsel til forsvarsministeren af Poul Sørensen m. fl.*
- 4) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om handel med foderstoffer.
- 5) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om handel med gødning og grundforbedringsmidler m. m.
- 6) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om anlæg af en ny broforbindelse over Lille-Bælt.
- 7) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændringer i lov om regulering af bymæssige bebyggelser [af Axel Kristensen m. fl.].
- 8) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om folkeskolen på Færøerne.
- 9) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.
- 10) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om oprettelse af Det danske Råd for teknisk Samarbejde med Udviklingslandene.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets møde fredag den 9. marts.

Mødet hævet kl. 15¹⁵.